

2. Tema Ölçme ve Değerlendirme

1-3. soruları aşağıdaki metinden faydalanarak cevaplayınız.

Mazmun, divan edebiyatının estetik anlayışının bir gereği olarak değişik söz ve anlam sanatlarıyla bağlantılı bir dil ustalığıdır. Anlamı bir söz veya beytin içinde ustaca gizlemektir.

Divan şiirinde mazmun kullanımı az sözle çok şey anlatma imkânını sağlamıştır. Şairler bir beyit içinde bir dünya yaratırlar. Bunu yaparken ortak mecaz ve istiareleri kullanırlar. İstiare dilde mevcut olan kelimeler kullanılarak yeni kavramlar icat etmek için yapılır. Orijinallik söyleyişle, hüsn-i talil ve vech-i şebehlerle sağlanır. Nitekim günümüzün sanatkârı da şiirinin çağrışım dünyasını zenginleştirmek, dilin tarihî gelişimi içinde kazandığı yan anlamları şiirine katmak için bu unsurları kullanabilir. Ancak divan şiirinde kullanılan her istiareyi, her benzetme unsurunu mazmun diye nitelendirmek doğru değildir.

Çağdaş şiirimizde kullanılan mecaz ve istiarelerde müştereklikler aranmaz. Şairler kullandıkları sembol ve metaforlarla kendilerine özgü bir imaj dünyası kurabilirler. Çünkü günümüzde daha bireysel tercihler söz konusudur.

1.	Divan şiirinde kullanılan mazmunların günümüz şiirini etkilediği söylenebilir mi? Gerekçeleriyle açıklayınız.
2.	Divan şiirindeki mazmun kullanımıyla çağdaş şiirimizde kullanılan sembol ve metaforların şiirdeki işlevini karşılaştırınız.

- 3. Bu metinden hareketle şiir ve şairlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
 - A) Günümüzde genç şairler arasında mazmun kullanımı artmıştır.
 - B) Şairler, şiirlerinde az sözle çok şey anlatmak için mazmunlara yer vermiştir.
 - C) Şairler, son dönemde şiirlerinde benzetme unsurlarını sıklıkla kullanmışlardır.
 - D) Şiirlerde metaforlar belirlenirken toplumsal tercihler göz önünde bulundurulmuştur.
 - E) Şairler, uydurma kelimelerle şiirlerinde yeni bir çağrışım dünyası oluşturmuşlardır.